

NIDA GRIGALAVIČIŪTĖ: „KIEKVIENĄ KARTĄ LIPANT ANT SCENOS SVARBIAUSIAS DALYKAS YRA ATIDUOTI VISĄ SAVE.“

Loreta Timukienė

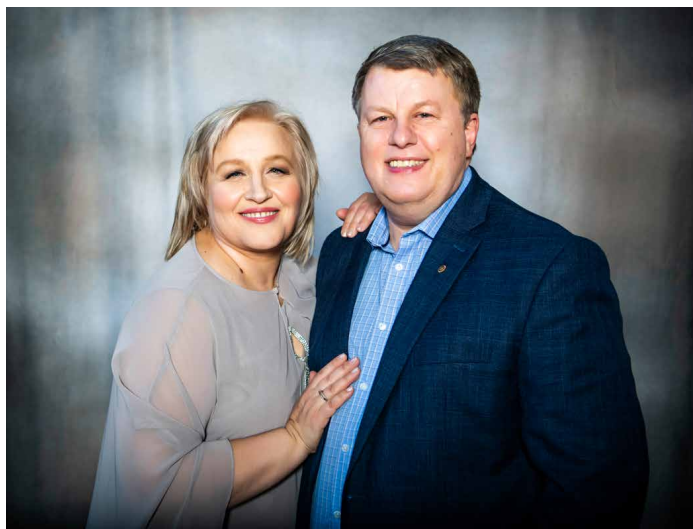
Lietuviškos operos mylėtojams Amerikoje puikiai pažįstama solistė Nida Grigalavičiūtė – vardas, neatsiejamas nuo lietuviškos operos tradicijos Amerikoje. Per daugelį metų Nida sukūrė pagrindinius vaidmenis ne viename Lietuvių operos pastatyme, pelnydama publikos meilę ir pagarbą.

Šiandien Nida stovi jau kitoje – vadovės – pozicijoje ir vadovauja Čikagos lietuvių operai, kuri šiemet mini garbingą 70-metį. Tai ne tik reikšminga sukaktis mūsų bendruomenei, bet ir proga pažvelgti į nueitą kelią, iššūkius bei ateities vizijas.

Šia ypatinga proga kalbamės su Nida Grigalavičiūte ne tik apie operą ir jubiliejinius planus, bet ir apie jos muzikinį kelią, studijas, kūrybinius pasirinkimus bei tai, kas šiandien įkvepia gyventi ir kurti.

Ką jums davė studijos Lietuvos konservatorijoje ir ankstyvoji karjera Lietuvos scenose?

Studijavau chorinį dirigavimą, solinį dainavimą muzikos mokytojos specialybei įgyti. Mokiausi giliau pažinti muzikos pasaulį per chorinę, sakralinę, operinę ir simfoninę muziką. Įgijau bakalauro laipsnį. Turėjau labai gerus pedagogus. Dar studijuodama jau po truputį koncertavau bibliotekose, Konservatorijos salėje įvairiuose ten rengiamuose koncertuose. Ir taip po truputį buvo dedami pamatai mano tolimesniems planams.

Per gyvenimą kartu su muzika

Po studijų baigimo praėjau perklausą dainuoti Klaipėdos muzikiniame teatre. Pradžioje dainavau chore, o po 2 metų tapau šio teatro soliste. Dalyvaudavau įvairiuose teatro ruošiamuose koncertuose, dainuodavau nedidelius vaidmenukus. Stasiui Domarkui tapus teatro vyriausiuoju dirigentu/meno vadovu, pradėjau ruošti didesnius vaidmenis, o vėliau – ir pagrindinius.

Pasiruose Duokim Garo laidos filmavimui

Nebuvo lengva – repetuodavau su koncertmeisteriais po 8 ir daugiau valandų kas dieną. Stiprėjo balsas, po truputį įgijau sceninės patirties. Už tai esu dėkinga savo scenos kolegoms – deja, kai kurių jau nebėra gyvųjų tarpe. Jie darbui su manimi skirdavo papildomą laiką. Po truputį atėjo scenos kultūros subtilybių suvokimas, po truputį išmokau nugalėti scenos baimę, kuri iki šiol niekur nedingo, tik išmokau ją valdyti. Na, o tada pradėjau galvoti, kaip save išbandyti ne tik Lietuvos, bet ir kitų šalių scenose. Nusprendžiau išbandyti jėgas konkursuose, teatro vadovas mane palaikė ir tai suteikė man drąsos. Tapau tarptautinio S. Moniuškos vokalisto konkurso laureate Varšuvoje, o tada ir atsivėrė durys į įvairių šalių koncertų sales.

Kalėdos su šeima

Esate koncertavusi įvairiose Europos šalyse, Izraelyje ir JAV. Kuo, Jūsų akimis, išsiskiria Lietuvos operos scena?

Taip, teko koncertuoti labai daug kur Europoje. Bet tai nebuvo taip paprasta. Visur reikėjo pažinčių. Neužtekdavo tik padainuoti. Reikėjo, kad tave parekomenduotų. Aš buvau nedrąsi ir pati nežinojau, kaip save pareklamuoti, todėl daug buvo praleistų progų. Naiviai galvojau, kad mano balsas kalba pats už save. Deja... Nemažai galimybių liko neišnaudota. Bet turėjau nuostabius kolegas, kurie man padėdavo patekti į įvairius festivalius bei į koncertines sales. Taip įgijau nemažai naujų draugų, naujų pažinčių. Koncertuodama įvairiose scenose pastebėjau, kad scena visur ta pati, žiūrovai visur tokie patys. Kiekvieną kartą lipant ant scenos svarbiausias dalykas yra atiduoti visą save, kad užsimegztų ryšys tarp stovinio scenoje ir klausančiųjų salėje. Nesvarbu, kurioje pasaulio vietoje esi.

Pirmojo CD vaizdo klipas 2004

Kaip Jus pakeitė persikėlimas į JAV ir debiutas Čikagos scenoje?

1999 metais likimas mane atskraidino į JAV. Čia susipažinau su savo vyru ir save vadinu "meilės emigrante". Buvo nelengvas žingsnis. Reikėjo apsispręsti – palikti teatrą, draugus, nelengvai užsitarnautą autoritetą ir žinomumą, reikėjo palikti mamą bei sesę ir viską pradėti nuo pradžių. Buvo sunku. Teko dirbti įvairius darbus – nuo senelių prižiūrėtojos iki vaikų auklės. 2002 metais mums gimė dukra. Kai ji paaugo, nusprendžiau išbandyti jėgas Čikagos simfoniniame orkestre. Man pavyko praeiti perklausą, dainuoju ten jau 19 sezonų. Amerika mane pakeitė, iš esmės likau tokia, kokia buvau, bet gyvendama šioje šalyje išmokau tvarkytis su laiku – dideli atstumai išmoko punktualumo. Taipogi išmokau

Gera dainuoti su tokiais scenos partneriais Renata ir Deivis Norvilais bei Liudu Mikalausku

ne taip jautriai reaguoti į nuoskaudas – galima sakyti, užsiauginau storesnę odą. Atsirado brandesnis požiūris į gyvenimą.

Jūs dainuojate Čikagos simfoninio orkestro chore, teko dirbti su žymiais dirigentais ir chorvedžiais. Kokios būna Čikagos simfoninio orkestro choro repeticijos? Kuo jos skiriasi nuo Čikagos lietuvių operos choro repeticijų?

Kai pradėjau dainuoti Čikagos simfoniniame, prasidėjo kitas etapas. Teko pažinti daug nuostabių dirigentų – tiek jaunų, tiek tikrų legendų. Vienas tokių – Riccardo Muti. Jis buvo mūsų muzikinis direktorius 10 metų. Per jo muzikos žinojimo prizmę išaugo ir plėtėsi mano supratimas apie įvairius muzikinius kūrinius, muzikinius žanrus bei kompozitorius. Simfoninio orkestro chorų repeticijos ženkliai skiriasi nuo Čikagos lietuvių operos chorų repeticijų. Bent jau tuo, kad simfoniniame dainuoja tik profesionalai ir kiekvienas jų gali dainuoti kaip solistas. Repetuojama remiantis muzikine stilistika, sinchroniškumu, o ne tik natomis. Čikagos lietuvių operos chore beveik visi dainininkai – ne profesionalai, todėl atitinkamai ir repeticijos yra kitokios. Repetuojame atskirais balsais, po to susijungiamo ir žiūrime, kaip mums pavyksta. Toks darbas reikalauja daugiau laiko ir pastangų, bet žmonių begalinis noras dainuoti atperka visus sunkumus.

Kokią vietą Jūsų gyvenime užima lietuviška muzika?

Lietuviška muzika mano gyvenime vaidina milžinišką vaidmenį. Dar besimokant konservatorijoje turėjome lietuvių liaudies muzikos kursą. Mano dėstytoja buvo pakankamai griežta lietu-

Su puikiais kolegomis Lietuvoje V. Lukociumi ir L. Mikalausku

Su talentingu tenoru Rafailu Karpiu po spektaklio Lituania

Koncertas Rotary klube

Su Maestro Riccardo Muti

vių liaudies dainų atžvilgiu. Jei sumaišydavai posmus, būdavai griežtai baudžiamas – negaudavai įskaitos. Ir reikėdavo ją perlaikyti... Ne iškart, o su laiku pamilau lietuviškas dainas. Ir jau gyvendama JAV, vis dažniau susidurdavau su lietuvių liaudies muzika, lietuvių kompozitorių kūryba. Teko dainuoti V. Klovos „Pilėnai“ Eglės partiją, A. Brazinsko miuzikle „Šnekučiai“ – Deiveikienės partiją, V. Ganelino miuzikle „Velnio nuotaka“ – Uršulės partiją ir miuzikle „Lituanica“ – amerikietės partiją.

Mokote fortepijono ir vokalo įvairaus amžiaus mokinius. Kokia Jūsų, kaip pedagogės, filosofija?

Pedagogini darbą dirbu jau 25 metai, mokau groti pianinu ir mokau dainuoti įvairaus amžiaus žmones. Vadovaujuosi principu – kiekvienas mokiny yra skirtingas, todėl ir mokymo metodai turi būti skirtingi. Vieni greitesni, imlesni, tad ir užduočių jiems tenka daugiau, kiti – lėtesni, tad atitinkamai jiems keliami mažesni reikalavimai. Nėra netalentingų žmonių – kiekviename galima rasti kažką savito ir pritaikyti tik jam tinkančius kūrinius. Aš nesu pasakiusi nė vienam norinčiam išmokyti groti arba dainuoti, kad jis tam neturi gabumų.

Ar yra vaidmuo, kuris Jums ypač artimas?

Buvo du vaidmenys – tai Mikaelos vaidmuo G. Bize „Carmen“, per kurį susipažinau su savo vyru, ir G. Verdi „Traviata“ Violetos vaidmuo. Ją norėjau sudainuoti jau seniai ir man tai pavyko 2008 metais su Čikagos lietuvių opera.

Ką jums reiškia būti Čikagos operos muzikine vadove ir kokie rūpesčiai gula ant jūsų pečių?

Būti Čikagos lietuvių operos muzikine vadove man yra milžiniškas iššūkis. Ne iš karto sutikau, ilgai galvojau ir vyro paskatinta nusprendžiau surizikuoti. Sunku pačiai pasakyti, kaip man sekasi, tikriausiai reikėtų klausti pačių choristų nuomonės. Visada

Mano kolegos ir Maestro Stasys Domarkas

scenoje dainuodavau, o čia jau reikėjo stovėti kaip dirigentei. Pirmais metais kojos linkdavo iš jaudulio, džiūdavo burna, bet po truputį išmokau save nuraminti. Žinoma, jaudulys niekur nedingo ir iki šiol – ne juokai suvaldyti apie 40 žmonių scenoje. Bet turiu puikią pagalbininkę Giliją Krūmaitienę – kartu mes tikrai labai daug padarome, todėl ir tie sunkumai dalinasi į dvi dalis. Už tai esu labai jai dėkinga.

Šįmet Čikagos lietuvių opera švenčia savo gyvavimo 70-metį – kaip šį jubiliejų planuojate paminėti, ko gali tikėtis operos gerbėjai?

Šie metai Čikagos lietuvių operai – ypatingi. Čikagos lietuvių operai – 70 metų! Ta proga laukia nemažai renginių. Ruošiamės parodą „Iš kartos į kartą“, skirtą pagerbti ilgametę operos meninę veiklą. Pristatant parodą kviesime į iškilmingą vakarą su muzika, padėkos žodžiais. Ir visa tai vyks Lietuvių dalies muziejuje Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Gegužės 10 d. kviesime mūsų žiūrovus į nuotaikingą operą „Martha“, ją planuojame pristatyti Rialto Square Theater Joliet'e, lauksime solistų iš Lietuvos. Taip pat Čikagos lietuvių opera yra pakviesta dalyvauti šią vasarą rengiamoje Šiaurės Amerikos lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje, kur atliksime keletą kūrinių. O mūsų jubiliejinius metus vainikuos kelionė

Po koncerto su Zubovais ir Dainava Carmina Burana

į Lietuvą su koncertais. Vienas koncertas numatomas „Šiaudų“ (Slow) arenoje Marijampolės rajone, kitas – muzikos festivalyje Šv. Kazimiero bažnyčioje Vilniuje. Galima sakyti, kad mūsų operos laukia labai turiningi metai!

Kokią Čikagos operą norėtumėte matyti po penkerių ar dešimties metų?

Norėčiau pamatyti dar gausesnį būrį dainininkų. Žinoma, norėčiau matyti daug jaunų veidų, kurių rankose ir norėčiau palikti šį mūsų nuostabų išeivijos perlą – Čikagos lietuvių operą.

Jūsų vyras Žygis taip pat išitraukęs į Čikagos lietuvių muzikinį gyvenimą – daugelis jį pažįsta kaip žmogų, kuris prisideda organizuojant įvairius lietuviškus renginius, koncertus, miuziklus. Ar dažnai namuose kalbatės apie muziką ir jos atlikėjų kelius?

Mano nuomone, labai svarbu šeimoje turėti bendrą hobi. Mūsų atveju tai – muzikiniai renginiai, kas mums abiems su Žygiu labai svarbu: atsiranda bendri interesai, pagalba vienas kitam. Mes labai daug kalbamės, diskutuojame ir apie muziką, ir apie dainininkus bei muzikantus, iš to gimsta naujos idėjos, ateities projektai.

Apie kokį vaidmenį ar projektą svajojate?

Šiaip aš jau įgyvendinau savo svajones, bet būtų keista, jei

dar ko nors nenorėčiau ir nesvajočiau. Laukia dar vienas puikus projektas, kurį mylimas vyras man padovanos 2027 metais mano 60-to jubiliejaus proga. Neišduosiu kol kas detalių, tegu tai būna intriga.

Ką veikiate tada, kai nesate scenoje ar repeticijų salėje?

Man patinka tylą. Mėgstu kažką skanaus pagaminti arba tiesiog įsitaisyti ant sofos ir nieko neveikti.

Jeigu galėtumėt sugrįžti į karjeros pradžią – ką pasakytumėte jaunajai Nidai?

Jeigu kas gražintų metus atgal, pasakyčiau sau „Nida, būk drąsesnė, garsiau kalbėk apie save, nebūk tokia drovi“. Bet kurgi yra ta riba, kada tavo darbai kalba už tave, o tuo pačiu tu nesi pagyrūnė. Jaunystėje dažnai padarome nemažai klaidų arba neišnaudojame suteiktų galimybių ir, žinoma, po to labai gailimės. Deja, nieko jau nebegalime pakeisti – toks gyvenimas.

Ką patartumėte jauniems dainininkams, svajojantiems apie tarptautinę karjerą?

Patarčiau siekti užsibrėžto tikslo ir tai daryti labai atkakliai, daug mokytis, ieškoti savitumo, būti žingeidiems. Nesustoti, jei ištiko nesėkmė, o sugebėti atsitiesti, surasti savy jėgų ir toliau žygiuoti.

Po spektaklio *Šnekučiai*